

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

9DE ÅRG.

DEN 20 SEPTEMBER 1908.

Nº 51

Foto Edlund, Stockholm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergare Skinn—C. L.

Nils Ahlström

NILS VON HOFSTEN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 13 september fyllde en af märkesmännen inom det svenska jordbruket under det sista halfseket, godsägaren Nils von Hofsten på Kilagården i Skaraborgs län 80 år.

Nils Eberhard Hjalmar von Hofsten är en son af bergmästaren Erland von Hofsten och hans maka Johanna Fredrika Nordenfelt. Släkten, hvarur han framgått, är trots namnets främmande klang af svenskt ursprung: den härstammar från Värmland och bottnar vid sekelskiftet 1600 i en bonde, bosatt i Hofsten i Kölns socken, hvaraf sonen, som vardt präst, bildade sig namnet Hofstenius, hvilket namn vid adlandet i andra släktledet därefter förändrades till von Hofsten. Platsen, där han föddes var ett gammalt familjegods: Valåsen i Karlskoga socken hade från hans farfars fader nedärfits inom släkten. Med starka band var sålunda Nils von Hofsten knuten till den svenska jorden och af dess bruk skulle han ock hämta sin berättelse.

I motsats mot hvad som varit vanligt inom släkten vände han sig emellertid först till den militära banan. Efter att från sitt tionde år ha bevistat skolan i Örebro och lyceum i Uppsala samt därefter från 1847 såsom student därstädes hafva åtnjutit akademisk undervisning, aflade han 1849 officersexamen och utnämndes till underlöjtnant vid Skaraborgs regemente. Här befordrades han till löjtnant 1855, men tog samma år afsked.

Nils von Hofsten hade nämligen nu gripts af det intresse, som skulle blifva hans lifs innehåll. År 1852 inköpte han närmast med hänsyn till sitt förestående giftermål med kusinen, Augusta Lovisa Johanna von Hofsten, det gods, Källtorp-Kilagård, å hvards skötsel han allt sedan dess vigt sina krafter. Jordbruket i Skaraborgs län låg vid denna tid ännu i sin linda. Men samtidigt var det just då Edward Nonnens banbrytande och lifgivande verksamhet på och från Degeberga började slå igenom och bära frukt. Den 24-åriga Nils von Hofstens sinne fängslades oemotståndligt af de nya idéer och impulser, som från honom utgingo, och han fattade det fasta beslutet, att den dittills tämligen försummade Kilagården skulle förvandlas till ett mönsterjordbruk. Med orubblig energi och konsekvens har han ock genomfört den sålunda uppkastade planen. Särskildt på nötkreatursafvelns område har det varit honom beskärdt att fira triumfer. Han hörde nämligen till dem, som först — såvida han icke rent af var den *allra* förste, som grep sig an med en planmässig utveckling af en svensk Ayrshirestam i Västergötland. Grundmaterialet för de genom genomgående korsning redan 1902 vid riksstambokens uppläggande såsom renblodiga Ayrshires erkända nötkreaturen på Kilagården var den stam bestående af 27 st. kor af gammal svensk landtras, som fanns vid egendomen, då den af von Hofsten 1852 tillträdtes. Förädlungen började där på redan i slutet af 1850-talet, något af åren 1856—58, genom korsning med tjurar, inköpta från Gammelstorps dåvarande stambolländeri. Med stor följdriktighet har fortsatts på den sålunda för ett half århundrade sedan inslagna vägen. 1906 räknade Kilagårdens berömda Ayrshire-stam 110 kor samt 90 ungdjur och kalvar — en storartad utveckling, när resultatet jämföres med de 27 kor af landtras, hvarmed 1852 börjades, vittnande om mindre vanlig ihärdighet och sakkunnighet på afvelsområdet.

Det är tydligt, att en man, hvilken visade sig äga den praktiska duglighet som von Hofsten, ej skulle undgå att tagas i anspråk för offentliga värf. Som ledamot af ridderskapet och adeln hade han bevistat de tre sista ständsriksdagarne och därvid med sin

röst varit i tillfälle bidraga till ständsrepresentationens upphäfvande. När Skaraborgs läns landsting gick att för första gången besätta sin Förstakammarbank, fick von Hofsten nu intaga ett af de sju rummen därå — han är nu en af de åtta kvarlevande af den första Förstakammaruppsättningen — och behöll den till nioårsperiodens utgång 1875. Han var därunder ledamot i tillfälligt utskott samt suppleant i konstitutions-, bevilnings- och statsutskotten, och hans val till statsrevisor 1872 vittnar om det anseende, han åtnjöt bland kammarkamrater, äfven om de tryckta protokollen ej förvara många spår af hans politiska verksamhet. Nils von Hofsten är icke de många ordens, utan handlingens man.

Efter att ha lämnat riksdagen ägnade han sig med så mycket större intresse åt den offentliga institution, som städse af honom omfattats med den varmaste kärleken: Skaraborgs läns hushållningssällskap. Här hade han med ifver deltagit vid sällskapets reformering och omläggning på 1850-talet. Redan 1860 utsågs han till ledamot af förvaltningsutskottet och som sådan kvarstår han trots de åttio åren ännu, om tvenne år kunnande fira sitt halfsekeljubileum i denna egenskap, något säkerligen i de svenska hushållningssällskapens annaler enastående. Att uppräknas de många öfriga förtroendeuppdrag han från sällskapets sida erhållit och med aldrig svikande nit och plikttröhet också fyllt, skulle blifva för långt. Här må blott ytterligare nämnas hans ställning som ombud vid landbruksriksdagarne 1889, 1901, 1903, 1905 och 1907 samt hans ledamotskap i styrelsen för svenska smörproffingarne sedan 1901, däraf 1901—03 såsom v. ordf.

Af andra allmänna värf, för hvilka von Hofsten tagits i anspråk, skall här endast erinras om, att han sedan 1860 varit ledamot i och sedan 1902 ordförande i Smålands m. fl. provinser hypoteksförening i Växiö, samt att han 1893—98 var direktör i Sveriges allmänna hypoteksförening.

De yttre hedersbetygelser, som kommit von Hofsten till del, äro helt naturligt många. Redan 1873 invald som ledamot i k. landbruksakademien, blef han 1901 kallad till dess hedersledamot. Till det 1874 erhållna riddartecknet af Nordstjärneorden fogades 1888 Vasaordens sällsynta kommandörskraschan af första klassen. Ej minst att skatta äro de hyllningsgärder, Skaraborgs läns hushållningssällskap bragt: sällskapets stora guldmedalj 1893 samt den ytterst sällsynta utmärkelsen af kallelse till hedersledamot sistlidet år. På åttioårsdagen gaf sällskapets förvaltningsutskott ytterligare uttryck för sin erkänsla och vördnad för den allmänt afhållne åldringen och hvad han utträttat framför allt i det svenska jordbrukets tjänst vid den middag, hvartill han inbjudits i Skara.

Sedan von Hofsten genom döden förlorat sin första maka är han från 1872 i äktenskap förenad med grevinnan Anna Fredrika Sparre af Söfdeborg, dotter af framlidne excellensen, greve Gustaf Adolf Sparre och hans maka, född grevinnan Bonde af Björnö.

H. 8. D:s litterära augustitäflan har haft till resultat att förf.-priset, kr. 40, eröfrats af Anna-Lisa Andersson (första pristagarinna i den litterära täflan för 1907), hvares i nr 47—48 införda berättelse erhållit det största röstantalet.

1:ste röstande är	H. Marcusson, Uddevalla	kr. 25
2:dre	" " A. Sjösten, Tranås	15
3:dje	" " S. Löwegren, Malmö	10
4:de	" " J. Hofgren, Hessleby sanat. Marianne-lund	5
5:te	" " H. Sandin, Hallstahammar	5

Foto. Garfö, Umeå.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stäm.—Gbg.

DE NYA KASERNBYGGNADERNA VID UMEÅ afsynades den 15 sept. De präktiga byggnaderna, som skola bebos af Västerbottens regemente, ha betingat en summa af c:a 1,200,000 kr. De äro förlagda till "Arabien", på norra sidan om staden.

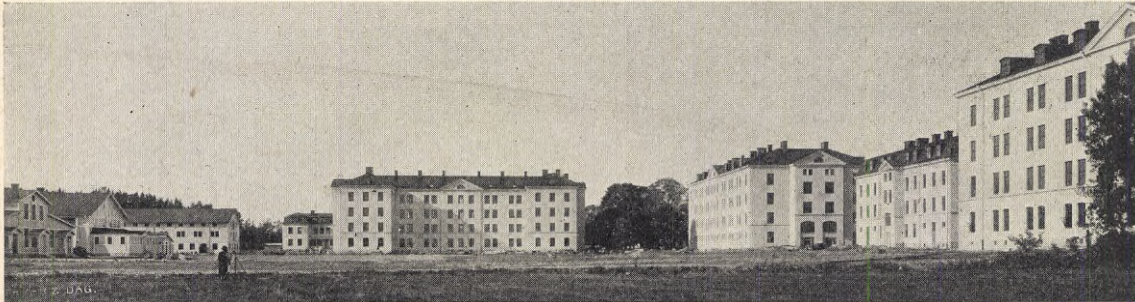

Foto. Reimers, Gäfle.

Kliché: Bengt Silfverparre.

NYA KASERNEN I GÄFLE FÖR HELSINGE REGEMENTE. Foton visar: Byggnaden för kansli, kasernen (3 byggnader för 12—1500 man), sjukhus, förråd, gymnastik, kokhus och matsalar.

Äfven Helsing regemente, som hittills logerat i militärskolans etablissement i Gäfle, inflyttar till hösten eller jultid i egna nyuppförda kaserner, belägna i Gäfle.

*

Marknaderna i Arboga ha haft uråldriga anor, men nu äro deras dagar till ände. Enligt i följ fattadt beslut blef nämligen den marknad, som den 6 sept. i år hölls på sedvanligt ställe — stadens stora torg — den sista i ordningen.

Amatörfoto.

Kliché: Bengt Silfverparre.

STORA TORGET I ARBOGA, där de sedan urminnes tider hållna nu försvunna marknaderna höllos.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

Kliché: Bengt Silfverparre.

RUINERNA EFTER DEN STORA BRANDEN VID RINDÖBADEN.

En våldsam eldsvåda, som utbröt vid half 7-tiden på aftonen den 10 sept. på Rindöbaden, Stockholmarnes bekanta badort i närheten af Vaxholm, ödelade fullständigt tre af dess mest betydande byggnader, turisthotellet, stora restaurangen och badinrättningen samt hotade att antaga en ännu våldigare utsträckning. Genom ett snabbt och rådigt ingripande af kustartilleriet och Vaxholms grenadierregemente begränsades dock elden, som gång efter annan högg tag i skogen och gjorde allvarliga demonstrationer mot gamla hotellbyggnaden och närliggande villor.

SVENSKA STADSFÖRBUNDETS FÖRSTA KONGRESS.

H 8 D 3 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRÅN SVENSKA STADSFÖRBUNDETS KONSTITUERANDE MÖTE I STOCKHOLM.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm—Gbg.

Svenska stadsförbundets konstituerande möte öppnades i hufvudstaden den 11 sept. under d:r Sixten von Friesens ordförandeskap. Då Centralförbundet för Socialt arbete vid förra årets kommunalkongress framkastade tanken på ett de svenska städernas förbund, visade sig genast ett lifligt intresse för idéen, men först nu, sedan frågan genom svenska stadsförbundets bildande antagit en fastare form, blef man i tillfälle öfverblicka den allsidiga anslutning som planen vunnit. Ej mindre än 86 städer, 21 köpingar och 30 municipalsamhällen, representerade genom tillsammans 175 ombud, deltog i förhandlingarne och visade den trängande nödvändigheten af att Sveriges städer och samhällen erhålla en enhetlig taktik i ekonomiska o. socialpolitiska frågor.

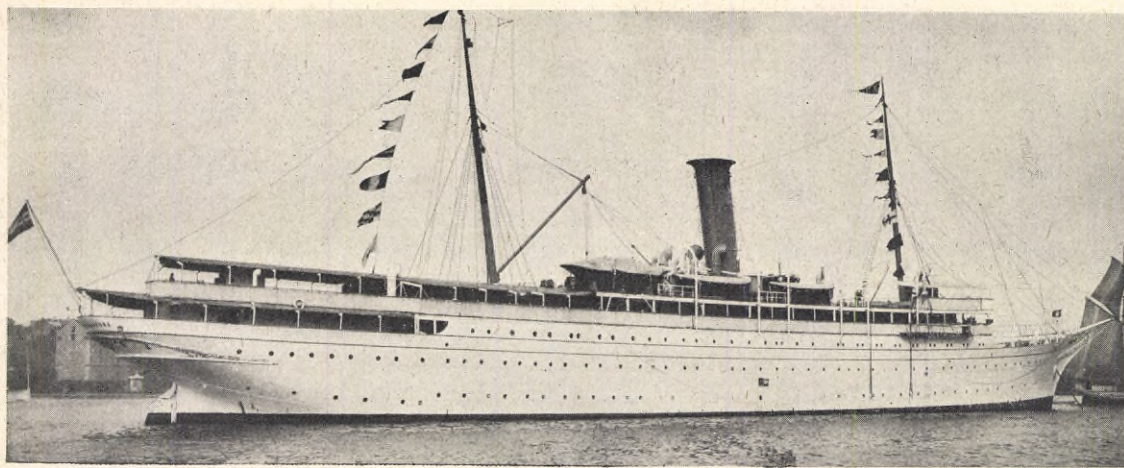
*
Ett sällsynt vackert rådhus torde Motala komma att erhålla. Det är den nyligen bortgångne f. kaptenen i väg- och vattenbyggnadskåren C. A. Ahlboms i gammal svensk herrgårdsstil uppförda palats, nu enligt testamenterisk disposition donerad till Motala stad, som säkerligen kommer att aptera byggnaden till rådhus.

Foto Grönberg, Motala.

MOTALA BLIFVANDE RÅDHUS, framlidne f. d. kapt. Ahlboms palats, byggdt 1895 och donerad till staden.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

Återigen har huvudstaden haft besök af en *kontinental turistångare*. Det är Hamburg—Amerikalinjens 4 år gamla "Meteor", en ångare om 3,600 ton, som har speglat sitt hvita skrof mot strömmen. Rymlig och bekväm är den afsedd för ca 250 passagerare och för en besättning af öfver 150 man.

Konstverk å Saltsjöbadens. På den öppna platån framför Salsjöbadens badhotell har i dagarne uppsatts en bronsafgjutning i naturlig storlek af professor John Börjesons bekanta grupp: "Simmaren."

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
BÖRJESONS "SIMMAREN."

Ehuru detta konstverk är af gammal datum, det framträdde första gången 1885, och afbildningar däraf i gips, parian eller t. o. m. marmor varit tämligen vanliga, är det dock första gången som statyen nu, på initiativ och bekostande af bankdirektör Knut Wallenberg, gjutits i brons i kroppstorlek.

Ett skyttepris. Innehafvarne af Stockholms flaggfabrik, herr och fru A. Strindberg, öfverlämnade den 12 september till Stockholms Folkskolor vidstående fana, afsedd att uppställas som skyttepris vid skolungdomens skjuttäflingar. Fanan, som är af hvitt siden med märket i guldbrodyr, tillfaller den grupp af folkskolegossar, som vid två på hvarandra följande täflingar uppnår högsta poängen.

Svensk skyttebragd i Australien. Vid en skjuttäflan, afhållen i Australien af den för sin skjutskicklighet vidtberömda 1:sta bataljonen inom 7:de A. I. R., har en svensk, Harald Sandberg, nått det högsta pointantal som i år hunnits vid någon täflan inom hela det brittiska världsriket. Skjutningen gällde 200, 500 och 600 yards, med sju skott på hvarje distans utom ett försöksskott. Herr Sandbergs pointantal blef 134 eller en point mindre än den högsta tänkbara siffran.

Efter fotograf

Kinohö i Bengt Sjöfverparre.

TURISTÅNGAREN "METEOR" på besök i Stockholm. — STOCKHOLMS FLAGGFABRIKS VANDRINGSPRIS TILL STOCKHOLMS FOLKSOLOR. — SVENSKEN HARALD SANDBERG (X), nu bosatt i Australien, årets bästa skytt i brittiska riket bland sina bataljonskamrater.

INTIMA TEATERN.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

INTIMA TEATERN: Scen ur sista akten af "Fadren".

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Stålm.—Öb

Intima teatern i Stockholm ger f. n. under författarens regime August Strindbergs gripande och storslagna sorgespel: "Fadren". Huvudrollernas innehafvare: Dir. Falck (ryttmästaren), frkn Anna Flygare (amman) och Laura (frkn Karin Alexandersson) ha af huvudstadens kritik vunnit ganska stort erkännande.

GREKISK PLASTIK.

Hand i hand med det nyväckta intresset för all slags idrott, ägnad att ensidigt stärka, hårda och utbilda de fysiska företrädena, går ock i våra dagar en strömning, som afser ett högre mått af harmonisk kroppsutbildning med särskildt aktgifvande på skönhetssinnet och den estetiska smakens kraf. Så ifråga om dansen, där den yrande valsen utbytt mot "bostons" vaggande och mjuka rytmer, för att nu icke tala om de former, där den koreografiska konsten vill söka åskådliggöra rena dikstämningar eller lifslevande framman andan i ett konstverk.

Plastiken har med ett ord på nytt börjat komma till heders, något som icke kan annat än glädja alla vänner till det sköna, icke minst när det framträder i mänsklig gestalt. En form af denna sträfvan efter

"herravälde öfver egen kropp", efter smidighet och gratie i rörelser, är den "grekiska skönhetsgymnastiken", som redan ganska länge haft hemort ute i världen, men här hemma ännu så länge torde vara relativt okänd eller opröfvad. — Sundsvall, som i mångt och mycket är en modern stad, har sedan omkring ett år ett institut för dylik gymnastik och torde vara den första af våra landsortsstäder, där denna nya form för plastikundervisning vunnit fast fot och ett alltjämt stegradt intresse — i synnerhet hos stadens unga damer.

Af denna anledning meddela vi här en bild från fröken Olga Ruthströms plastikinstitut, hvilken ger en föreställning om "skönhetsgymnastikens" olika tempi. Det torde förtjäna omnämnas, att de gymnastiska rörelserna utföras efter musik.

Efter fotograf

GREKISK PLASTIK: Ruthströmska institutet i Sundsvall.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre Stålm.—Öb

Foto, Halldin, Sthlm.

Kliché. Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg.

DEN SVENSKA SPETSBERGSEXPEDITIONEN 1908 har nu återkommit efter välförrättadt arbete. Vi återge här en bild af samtliga dess medlemmar: 1. Prof. de Geer; 2. dr Henschen; 3. kand. Högbom; 4. docent von Hofsten; 5. kand. de Geer; 6. docent Wiman; 7. kand. Back; 8. kand. Janson; 9. kapten Norselius; 10. löjtn. Erikson; 11. löjtn. von Schultz; 12. fotograf Halldin. (Vi hänvisa äfven till föreg. bilder i H. 8. D. denna årg. n:o 42 och 49.)

Foto. HVAR 8 DAG. 1

2

FRANSKA VETENSKAPSMÄN I STOCKHOLM. 1. Professor Maire; 2. M. Peltereau.

Två framstående franska mykologer, professor René Maire från Nancy och m. Peltereau från Vendôme, vistas för närvarande i Stockholm för studier på Stockholms högskolas botaniska institut och på Riksmuseums botaniska afdelning.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

MARIA AVANI-CARRERAS.

Den italienska pianisten signora Maria Avani-Carreras, bekant från ett föregående besök i hufvudstaden genom sin mästertliga framställning af Schubert och Schumann, gaf den 15 sept. i Musikaliska Akademiens stora sal en synnerligen beaktad konsert.

NYVALDA LEDAMÖTER AF RIKSDAGENS ANDRA KAMMARE. I.

O. BOGREN.
Redaktör — *Vänster*.
Mariestad—Sköfde—Fal-
köping.

G. SANDSTRÖM.
V. häradsh. — *Vänster*.
Gäfle.

Å. HENRIKSSON.
Handlande. — *Höger*.
Årstad—Faurås.

A. E. ÅKERMAN.
Häradshöfd. — *Vänster*.
Strömstad—Lysekil—Mar-
strand—Kungälf—Åmål.

H. CARLSON.
Komm.-ordf. — *Vänster*.
Vätile—Ale—Kulling.

J. ÅBERG.
Hand.-förest. — *Soc.-dem.*
Färentuna—Sollentuna.

H. von HORN.
Godsägare. — *Höger*.
Sotholm—Öknebo.

C. F. SJÖBERG.
Godsägare. — *Höger*.
Västra härad.

C. MEURLING.
Kontr.-prost. — *Höger*.
Sevede—Tunalän.

J. JÖNSSON.
Landstingsm. — *Höger*.
Lister.

B. SANTESSON.
Ingeniör. — *Höger*.
Bräkne.

R. HAMILTON.
Godsägare. — *Vänster*.
Gård—Albo.

N. ÅKESON.
Landstingsm. — *Höger*.
S. Åsbo—Bjäre.

S. LINDERS.
Landtbr. — *Soc.-dem.*
Bara.

G. STRÖMBERG.
Järnarbetare — *Soc.-dem.*
Flundre—Väne—Bjärke.

C. L. OLAUSSON.
Landstingsm. — *Vänster*.
Orust—Tjörn.

J. CRAFOORD.
Kapten. — *Vänster*.
Norrviken.

J. P. IGEL.
Pred. — *Vänster*.
Södersysslet.

P. ANDERSSON.
Fabrikör. — *Höger*.
Jösse.

J. FORSELL.
Folkskollär. — *Soc.-dem.*
Västmanlands södra
domsaga.

MINISTERKRISEN I DANMARK.

Efter porträtt.

N. NEERGAARD.

J. C. CHRISTENSEN.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Glg.
S. BERG.

Den nationalolycka som i dessa dagar tungt drabbat Danmarks politiska och ekonomiska lif har tillfölje sin art medfört rubbning inom den hittillsvarande regeringen. Denna, med konseljpresidenten *J. C. Chri-*

stensen i spetsen, har inlagt afskedsansökan och nämnas från olika läger såsom sannolika att bilda nytt kabinett *Niels Neergaard* och *Sigurd Berg*, hittillsvarande finans- och inrikesministrarne.

PAUL ISBERG. †

Den 10 sept. afled landshöfdingen i Stockholms län Paul Gustaf Waldemar Isberg.

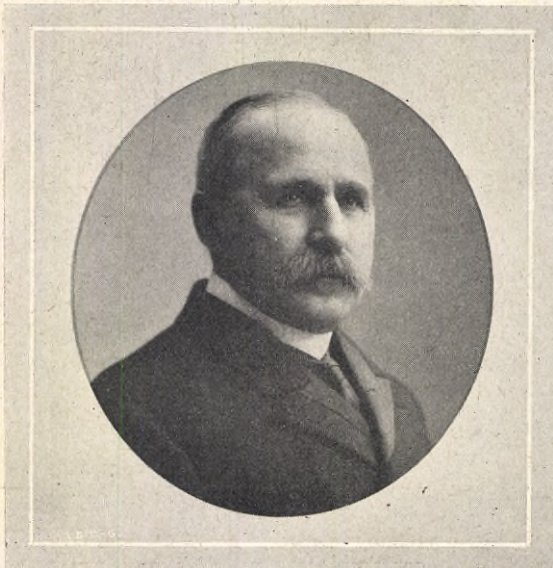
I. var född i Lund den 2 sept. 1848. Efter 1870 i Lund aflagd examen till rättegångsverken blef han 1874 v. häradsh., 1880 fiskal i Skånska hofrätten och 1884 assessor därstädes. Efter fortsatt avancemang blef han 1891 justitieråd och samma år landshöfding öfver Stockholms län.

Sedan 1897 var I. ledamot af direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk. Han var i besittning af stora juridiska kunskaper och var en dugande ämbetsman och desslikes en man af ganska praktisk läggning. Det är troligt att Isberg var den siste landshöfdingen öfver Stockholms län, då detsammas indragning nu torde blifva beslutadt. (Se äfven H. 8 D. årg. IV: 50.)

CLÆS LUNDIN. †

Clæs Lundin, den bekante skriftställaren, Stockholmskildraren och pressmannen, afled natten mellan den 13 och 14 sept., i en ålder af 83 år.

L. försökte sig först på tjänstemanna- och affärsbanan, men tröttnade på båda och slog sig på journalistik. 1866 blef han medarbetare i Stockholms Dagblad, hufvudsakligen inom konst- och litteraturafdelningen. Bland i bokform utkomna arbeten af hans hand märkas "Gamla Stockholm" — skrifvet tillsammans med August Strindberg —, "Nya Stockholm", "Sällskapet 1800—1900", "Stockholmstyper förr och nu". Han var en skicklig berättare, med en fängslande och alltid intresserande stil. Hans stockholmsbilder utmärka sig och för stor pålitlighet och sakkunskap. (Se äfven helsidesportr. och text H. 8 D. V: 9.)

Efter porträtt.

P. G. W. ISBERG. †

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

CLÆS LUNDIN. †

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

EN MÄRKLIG GUSTAF II ADOLFSTAFLA.

Efter fotografi.

GUSTAF II ADOLF EFTER SLAGET VID LÜTZEN.
Oljemålning af professor Louis Braun. H. 8 D. har förvärfvat ensamreproduktionsrätt till den märkliga tafan som ej varit förut återgifven. (Se text å sid. 815.)

Klehd : Bengt Sjöfersparre.

UPPSEENDEVÄCKANDE FORNFYND FRÅN HELLAS.

Vid Monemvasia har för inte längesedan af en bonde under jordbruksarbete upptäckts en terraccottastatyett, som blåst nytt lif i den gamla striden om den Meliska Afrodite. Bilden, utförd i ljusröd lera, är synnerligen väl bibehållen, endast på högra benet ha några bitar lossnat. Den bär inskriften *Perseus*,

AFRODITE FRÅN MONEMVASIA:
Det nya fyndet.

Bildens största kulturhistoriska betydelse är, att den af alla företeelser störst likhet med den Afrodite, som för 88 år sedan hittades på ön Melos, eller numer Milo, och falskeligen tillskrifvits Praxiteles. Tydligt är, att båda äro exponenter för samma typ, men samtidigt befinnas afvikelserna allt för påtagliga, för att det nya fyndet kan ge nyckeln till de saknade delarna af den staty, som trots stympningen utgör Louvrens stolthet.

Utom olikheterna i axlarnas resning och draperiet, som hos Afrodite från Monemvasia lämnar underlif och länder obefäckta, är benställningen en annan. Och den meliska Afrodite torde i handen ha burit öns vapen, ett äpple, medan den andra låter en spegel berättas om hennes egen skönhet.

För en närmare jämförelse hänvisas till Oktoberhäftet af *Varia*, där docent Ernst Nachmannsson kommer att lämna en fängslande redogörelse öfver det unika fyndet.

(Till bilden å föregående sida.)

En Gustaf Adolfs-målning. I Meuchens gamla kapell, strax vid Lützen, se vi konung Gustaf II Adolf ligga på bår. Det är tidigt på morgonen. Dagsljuset sänder sitt valna sken in genom fönstren och genom den öppnade dörren längst till vänster. Den gryende dagen hälsar välsignande honom, som segrade i döden. För trosfrihetens sak lämnade han sitt rike och drog ut öfver gränserna emedan protestantismens heliga sak var hotad, — och han blef "protestantismens räddare". Icke såsom eröfrare, för att vinna nya provinser, icke såsom hämnare för lidna oförrätter drog denne nordens Gideon ut, utan emedan han, såsom professor Harald Hjärne i sitt storslagna föredrag på historiska kongressen i Berlin den 8 augusti sade, "kände på sig, att det var hans rätt och skyldighet att värna protestantismens integritet och vara den protestantiska trons räddare." Detta den store svenske forskarens omdöme hälsades med jublande bifall och ingen talare opponerade sig — ehuru kongressen bland sina omkring 1,000 medlemmar hade ett stort antal "erzkatoliker". Den historiska forskningen går alltmera framåt och speciellt 1600-talets historia blir dag från dag friare från allt det slagg, hvarmed partihat, afund och illvilja förorenat dess personer och händelser. Gustaf Adolfs minnet står enastående rent i den nutida forskningens belysning, och ingen man af vetenskaplig pondus vågar numera smutskasta hjältekonungens minne. I Tyskland är entusiasmen för Gustaf II Adolf i ständig tillväxt, Gustaf Adolf-föreningarna ha till dato lämnat ca 50 millioner i understöd åt hotade evangeliska församlingar öfver hela världen, och man har allmänt börjat ägna en pietetsfull kult åt minnet af honom, som räddade trosfriheten och toleransen.

Professor Louis Braun har målat denna tafva för ca 10 år sedan, han firade förra året sin 70:de födelsedag och har i vår nödgats underkasta sig en starroperation. Nu njuter han sitt otium cum dignitate på sitt slott i Franken och det är där han målat bilden, som nuvarande ägaren tillåtit H. S. D. att efter fotografi — den första som tagits af tafvan — med uteslutanderätt reproducera. En fotografi kan naturligtvis ej återge det lif en god målning äger, men den stämning, som hvilar öfver tafvan, kommer dock delvis till sin rätt. Det är, som ärkebiskop Ekman uttryckte sig, vid åskådandet af bilden, ett stycke svensk historia, "det stämmer en andaktsfull" och vemodig tillika.

Tafvans färger äro ytterst diskreta, det hela har halfskymningsstämning och bör ses i dämpad dager, då kommer illusionen till sin rätt. Det är meningen att utge en fästskrift, där Gustaf II Adolf belyses enligt den nyaste forskningen — lika hedrande för den store konungen, som för det land vars største son han var och är, i råd och dåd en förebild för evärdeliga tider. I större format kommer bilden naturligtvis att göra sig mer gällande, men H. S. D:s läsare kunna ändå af den bild tidsningen visar få ett godt intryck af tafvans poesi och skönhet.

Uti Nationalmuseums historiska afdelning finnes bland drottning Maria Eleonoras kvarlätningskap en liten i trä skuren figur af konungen. Den är gjord efter Gustaf II Adolfs lik i rustning och liknar fullständigt den bild af den döde konungen, vi se på Louis Brauns tafva. Konungen var rätt fet den sista tiden, han hade "en väldig mage" och det är ej minst genom den naturtrohet hvarmed konstnären återgett hjältens figur, som bilden har sitt stora affektionsintresse för enhver som älskar den store konungens minne, hvars valspråk lydde: "Cum deo et victrixibus armis".

AFRODITE FRÅN MELOS:
(Venus Milo i Louvren).

F. L.

Efter fotografi-

NYASTE PORTRÄTT AF DEN SANNOLIKE NYE AMERIKANSKE PRESIDENTEN W. H. TAFT, MED MAKA OCH SON.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg.

Presidents Roosevelts efterträdare som Förenta staternas högst uppsatte man torde af alla tecken att döma blifva *krigsminister Willtam H. Taft*. Att mr Taft är lämpad för det ansvarsfulla värfvet bevisas ej mindre af president Roosevelts — hans politiske gynnares — höga tankar om honom som ock af det faktum, att Taft föraktar att våldsamt kasta sig i valagitationens böljor, ett synnerligen anmärkningsvärdt förhållande för en amerikansk politiker.

De amerikanska olympiaidrottsmännen ha vid sin hemkomst till Newyork hälsats med sådana ovationer som icke kunna förekomma i ett annat land än Förenta staterna. 25,000 medlemmar från alla Newyorks idrottsklubbar och militär af alla truppslag deltog i hyllningsprocessionen. Vinnaren af Maratonloppet, Hayes, höll på att bli formligen ihjälkysst af sina beundrande landsmänninor.

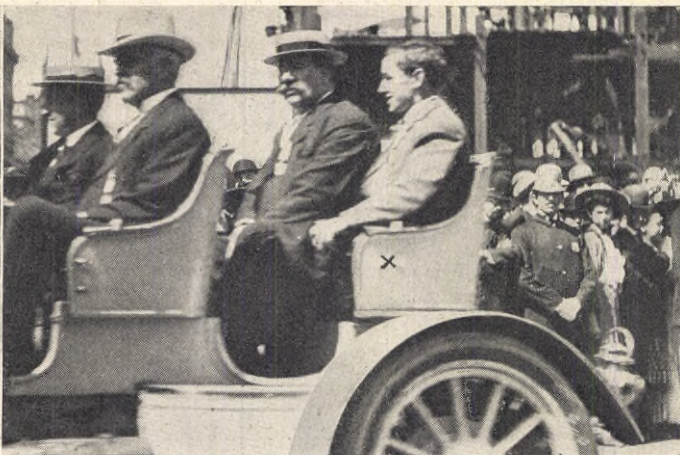
Ej få människor blefvo skadade i den starka trängseln.

Efter fotografi-

DE AMERIKANSKA OLYMPIAFARARNES HEMKOMST TILL NEW-YORK 29 AUG. Mottagandet vid rådhuset.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm.—Gbg.

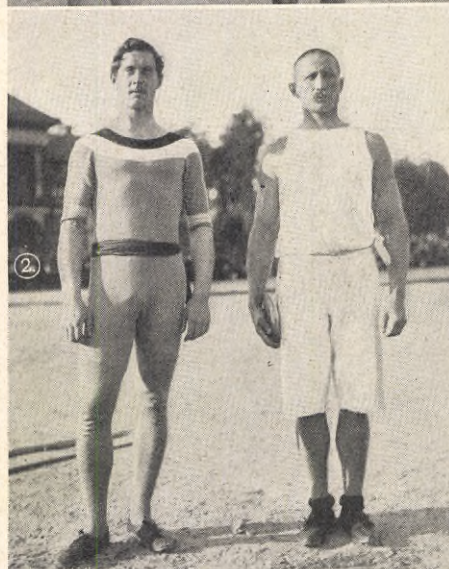
Efter fotograf

Kliché, Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Stålm—Gbg.

FRÅN AMERIKANSKA OLYMPIAMÄNNENS HEMKOMST: Marathonpriset föres i triumf. — Marathonprisets eröfrare Hayes (X).

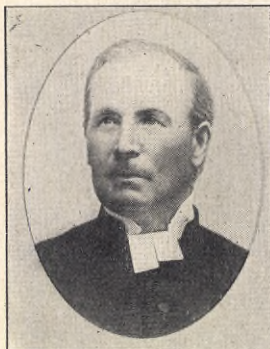
Allmänna Idrottsklubbens i Stockholm tredje internationella täflingar gingo under en oerhörd anslutning från allmänhetens sida af stapeln den 12, 13 och 14 sept. i Idrottsparken. Ej mindre än 136 anmälningar hade ingått, hvaribland i främsta rummet bland utländska deltagare märktes J. D. Lightbody från Chicago, engelmannen A. J. Robertson, Peterborough, finnarne Hj. Sauli och W. Järwinen samt normmannen E. Larsen från Kristiania. Våra egna voro äfven godt företrädda, om ock många af de bästa männen uteblifvit. Ett par nya världsrekord sattes hvarjämte många svenska och skandinaviska rekord förbättrades.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché, Kem. A.-B. Bengt Sjöförsparre Stålm—Gbg.

FRÅN DE INTERNATIONELLA IDROTTSÄFLINGARNA I STOCKHOLM: Fr. v.: 1. Amerikanaren Lightbody och svensken Stenberg; 2. Finnarne Sauli och Järwinen; 3. Tysken Nettelbeck, svensken Svanberg samt engelsmannen Robertson.

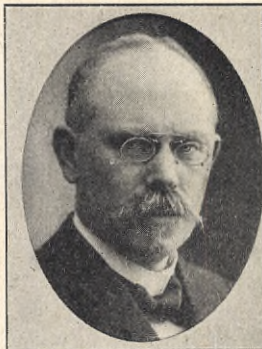
A. HELÉN.

75 år fyllde den 4 sept. prosten och kyrkoherden Anders Helén i Undenäs. Stud. ex. 55, prästvigd 56 pastoralex. 69. kyrkoherde i Undenäs sedan 77, prost sedan 03.

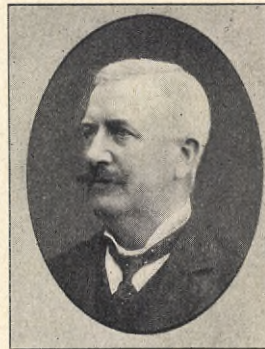
R. S. C. T. CEDERSTRÖM.

Kammarherren, friherre R. S. C. T. Cederström i Stockholm fyllde den 9 sept. 55 år: Öfverstelöjtnant i Svea lifgardes reserv 05, afsked s. å. Kammarherre, tjänstgörande hos Hertigen af Nerike sedan 05.

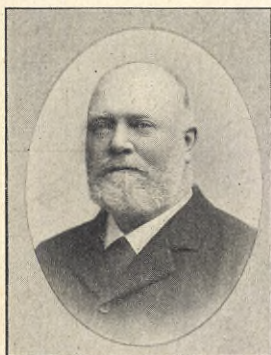
K. G. F. LENNMALM.

50 år fyller den 24 sept. professorn vid Karolinska institutet i Stockholm Karl Gustaf Frithjof Lennmalm. Stud. ex. 75, med. dr. 86. Doc. i prakt. med. vid Uppsala univ. 86, e. o. professor i pediatrik och praktisk med. vid Lunds univ. 89, professor i nervsjukdomar vid Karolinska institutet sedan 90.

G. A. ROSÉN.

Rådman och bankkamreraren G. A. Rosén i Lidköping fyllde den 31 aug. 50 år. R. har sedan många år varit led. af stadens sparbankstyrelse och intill rådmansvalet 07 mångårig medlem af stadsfullm. m. fl. kommunala uppdrag.

W. BECKER.

70 år fyllde den 30 aug. grosshandlaren Wilhelm Becker i Stockholm B. är en af huvudstadens mera bemärkta industri- och köpmän, grundläggare af firman numera aktiebolaget Wih. Becker. Anlitad kommunalman.

H. H. VON SCHWERIN.

E. o. professor vid Lunds univ. generalkonsul, frilh. Hans Hugold von Schwerin fyllde d. 17 sept. 55 år. Stud. ex. 71. fil. dr. 84. Doc. i geografi o. statskunskap 84, e. o. professor i geografi 97. Kongostatens generalkonsul sedan 97. Led. af Lunds drättselkammare sedan 97, af L:s stadsfullm. sedan 02.

C. F. C. REUTERSWÄRD.

Öfverstelöjtnanten vid Lifregtets husarer adjutanten hos H. M. Konungen greve Carl Fredrik Casper Reuterswärd i Sköfde fyller den 21 sept. 55 år.

C. A. EHRENSVÄRD.

Statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet greve Carl August Ehrensvärd fyllde den 16 sept. 50 år.

Foto Hansson, Bengtsfors.

MEDALJUTDELNING VID HÄFRESTRÖMS AKTIEBOLAG. En lika vacker som i vår tid sällsynt arbetets fäst firades söndagen den 30 aug. vid Häfverud i det till 23 st. arbetare anställda vid Häfreströms Aktiebolag utdelades Patriotiska sällskapets medaljer för långvarig och trogen tjänst. Utdelningen skedde i bolagets nybyggda kraftstations maskinsal och verkställdes i närvaro af bolagets styrelse och öfriga inbjudna af landshöfding Husberg som därvid höll ett hjärtevarmt tal till arbetarne. Därefter voro samtliga medaljörer inbjudna till middag, där tal höllas af landshöfding Husberg, verkst. dir. grossh. Peder Wærn (X) m. fl.

Kliché: Kem. A.-B. Benet Silfversparre Sklm.—Glg.

PORTRÄTTGALLERI

F. L. ÖHMANN.

K. hofpredikanten, kontraktspros-
ten och kyrkoherden Fredrik Lau-
rentius Öhmman fyller den 21 sept.
70 år. Stud. ex. 58, prästvigd 63,
pastoralex. 68, pastorsadjunkt i
Jakobs och Johannes församling i
Stockholm 67, kyrkoh. i St. Malm
78. Tjänstg. hofpred. 74, kontr.-prost
97, kyrkoh. i vestra Vingåker sed. 98.

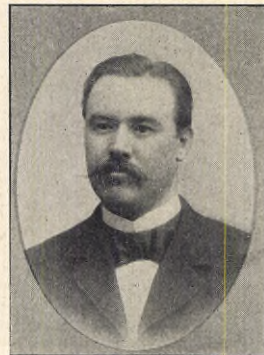
J. L. ROSÉN.

65 år fyller den 23 sept. öfvering.
Johan Ludvig Rosén i Sthlm. Afg.
ex. från Ultuna landbrukskk. 63,
landtmäterlarskult. 71-72, e. o. ing.
& generallandmäterkont. landtr.
ing. 72. Övering. o. led. af landbruks-
styr. 99. Led. af stadsfullm., drätsel-
kam. o. byggnadsn. i Marlestad, af
Skaraborgs l. landsting m. m.

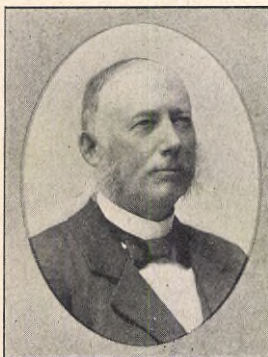
S. G. L. af UGGLAS.

Kammarherren, greve Samuel af
Ugglass i Sthlm fyller d. 23 sept. 55 år.
Stud.-ex. 72, afgångsex. fr. Tekn. hög-
skol. afd. för metallurgi o. hyttkonst
76, byråing. i K. Patent- o. Reg.-verket
99. Disp. för Forsmarks bruk, ordf.
i Forsmarks sns kommunalstämma
79-85, m. m. Sekr. i kommittén
för Skand. dödlighetstabellen 94-06.

O. A. EDSBERG.

Borgmästaren i Torshälla Albin
Edsberg fyllde den 17 sept. 50 år.
Stud. ex. 77, hofrättsex. 86, v. hä-
radshöfding 89, borgmästare i Tor-
shälla sedan 91. Sekr. hos Söder-
manlands läns landstings epide-
miänämnd 02-05, ordf. i styrelsen
för Torshälla stads sparbank se-
dan 05 m. m.

D. R. MARKSTEDT.

70 år fyllde d. 3 sept. rådmannen
o. sågverksäg. David Reinhold Mark-
stedt i Skellefteå. Rådm. sed. 79. Sed.
84 ordf. i stadens sparb.-styr., 92 led.
af styr. för därv. Västerbott. ensk.
bank, sed. 99 led. o. numera ordf. i
styr. f. Bank-A.-B. Sthlm-Öfre Norrl.
ald.-kont. i Skellefteå. I 34 år led. af
Skellefteå församl. kyrko- o. skolråd.

H. PETRI.

60 år fyller den 27 sept. gross-
handlaren och konsult Hjalmar
Petri i Växiö. Stadsfullmäktiges v.
ordf., landstingsman, bankdirektör,
v. ordf. i Smål. handelskammare.
Styrelseled. i Sveriges Allm. han-
delsför., förste ordf. i Växiö handels-
klubb m. m.

A. OLDÉN.

Stadskamreraren Aug. Oldén i
Lidköping fyllde den 9 sept. 55 år.
Tagit verksam del i det kommu-
nala arbetet.

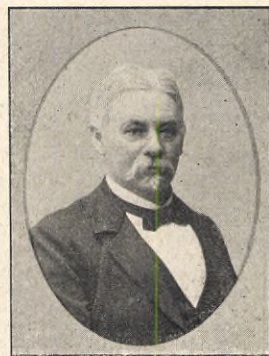
P. G. T. EKSANDH.

Häradshöfdingen Theodor Ek-
sandh i Enköping fyllde den 16
sept. 50 år. Stud.-ex. 79, hofrättsex.
84, e. o. notarie i Göta hofrätt s. å.,
v. häradshöfding 87, häradshöfding
i Uppsala läns södra domsaga 1900.
Led. i styr. för Upplands ensk. bank
sedan 03.

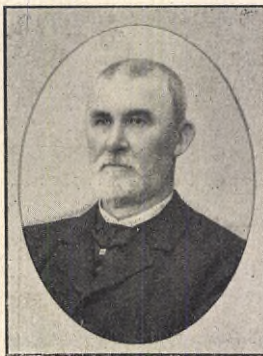
P. PETERSSON. †

F. d. majoren, f. d. bruksdisp. vid
Surahammars bruks A.-B. Peter Pe-
tersson afled å Saitsjöb. d. 29 aug.
i en ålder af 68 år. Stud.-ex. 55, löjtn.
vid Väg- o. vattenb.-kår. 65, major o.
afsk. 94, byggn.-chef o. dir. vid ensk.
järnv. V. ordf. i Västman. läns hush.
sällsk. 99-08 ordf. i landstinget,
05-06 led. af Riksd. F. K. m. m.

TH. TYDÉN. †

Godsägaren Theodor Tydén å
Hofgårdsberg afled den 29 aug. 63
år gammal. Kommunalstämman
ordf. mångårig led. af skolrådet
m. m.

U. ENDERSTEIN. †

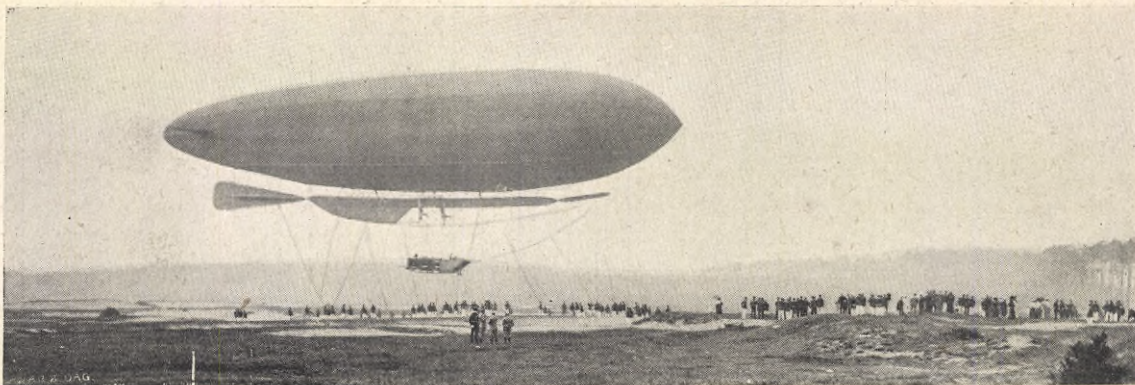
Vid 61 års ålder afled i Söder-
hamn den 27 aug. rådmannen och
kronokassören Uno Enderstein.
Stadsfiskal i Söderhamn 75, afsked
98, kronokassör och rådmän s. år.
Ordf. i fattigvårdsstyr., verkst. dir.
och v. ordf. i sparbanken m. m.

T. F. C. STOCKENBERG. †

Konsultrådet vid beskickningen
i Paris Ferdinand Stockenberg af-
led den 28 aug. i Schweiz 42 år gam-
mal. Stud.-ex. 85 kanslifix 93. In-
gick s. å. i kommerskollegium.
Efter olika befattningar vid kon-
sulaten i Lübeck, Hamburg och
London utn. S. 07 till konsultråd
vid beskickningen i Paris.

STRIDEN OM HERRAVÄLDET I LUFTEN.

Efter fotografi

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sklm.—Gbg.

DEN NYA TYSKA STYRBARA MILITÄRBALLONGEN gör en uppstigning med tyske kronprinsen och major Gross som passagerare.

De styrbara militärbaljongerna låta ingen vecka förflyta, utan att något nytt är att förtälja om dem. De nykonstrueras, afprovas, förbättras, snart sagdt dagligen och öfver hela världen.

För den tyske kronprinsen med gemål hölls nyligen en uppvisning af de båda tyska militärluftskeppen, som redan vid sin proffrd gingo på en höjd af 200-500 meter. Kronprinsen medföljde själf vid uppstigningen.

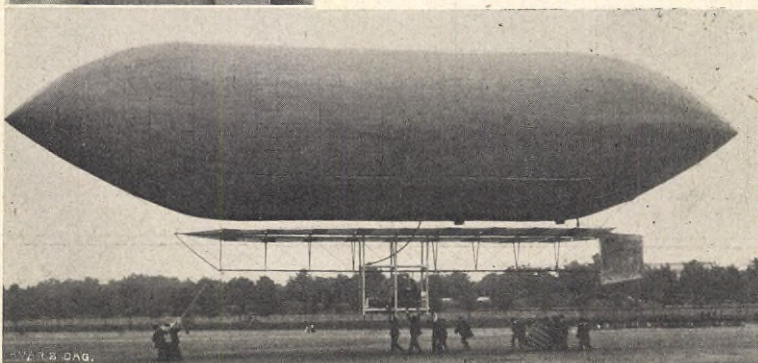
*

Ungefär samtidigt har en fransk mekanisk arbetare vid namn Malecot upfunnit en ny styrbar militärbaljong, som han konstruerat för egna medel. Den kommer att i dagarna öfverlämnas till det franska krigsdepartementet i och för afprofnig.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

MALECOT, uppfinnaren af den nyaste styrbara militära luftballongen. — "LE MALECOT", uppkallad efter sin uppfinnare.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

FRANSKA INFANTERIETS NYA UNIFORM, som nu införes i franska linjeregementena.

H. 8. D:S FOTOGRAFIPREMIERING

för insända fotografier till N:o 50 utföll med 2a pris kr. 10.— till dr Rosenius, Malmö.

A. (aktualitet och värde i öfrigt)	2 point
B. (raskhet vid insändandet)	3 "
C. (utförande)	2 "

Summa 7 point

för foto å sid. 804 (Skånevargen).

IX ÄRG. 51^A HÄFTET INNEHÅLLER:

Nils von Hofsten. — Svenskt allehanda. — Svenska stadsförbundets första kongress. — Intima teatern. — Grekisk plastik. — Den svenska Spetsbergsexpeditionen 1908. — Franska vetenskapsmän i Stockholm. — En italiensk pianist i Sverige. — Nyvalda ledamöter af riksdagens Andra kammare I. — Ministerkrisen i Danmark. — P. C. W. Isberg †. — Claes Lundin †. — En märklig Gustaf II Adolfställa. — Uppseendeväckande fornyfynd från Hellas. — Amerikanska bilder för dagen. — Internationella idrottstävlingar i Stockholm. — Veckans porträttgalleri. — En medaljutdelning. — Striden om herraväldet i luften. — Franska infanteriets nya uniform.